

А каква бѣ първа-та цѣль? — На това е лесно да ся отговори: да срушатъ грыцкыя яремъ.

Найстинѣ, тоя задатъкъ не бѣше легкъ, иѣ твърдѣ мнѣнѣ за два човѣка, единички отъ цѣль народъ, отъ кои-то единѣ-тъ ся е завзелъ за него повече отъ привърженостъ камъ брата си, нежели камъ работѣ-тѣ, повече като любителъ камъ добро-то и красно-то, нежели като въодушевенъ на посвященіе-то, и само онѣ, другий-тѣ е положилъ на него всичкѣ-тѣ си ревность, всичкѣ-тѣ си душѣ.

Ала и да бѣхѫ и двама-та въодушевени съ истѣ-тѣ ревностъ, що можахѫ да направятъ!

Гърция бѣ силна. Бѣлгарія слаба и покорена.

Тїи двоица, осамотени, два изятія, не быхѫ могли да застѣпятъ незрѣлыя, потъпканыя народъ.

Да разгледамы Гърци и Бѣлгарії.

Гърцико-то царство бѣ силно споредъ Бѣлгарії. Ала само по себе, то бѣ нищо, нѣгова-та мощь показваще много слабы страны, бѣше подкопана въ основаніе-то. Гърска-та държава бѣше слѣпена отъ различни стихии, кои-то бѣхѫ съ силѣ споены, а съ майсториѣ одържаваны. Нейна-та сила въ главно-то ся основаваше на войскѣ-тѣ, а майсторія-та — на добываніе пары. Войска и пары, или пары и войска — това бѣхѫ два-та стълпа, на кои-то ся опираше Гърцико-то царство. Всичко друго като историческо право, осланянѣ на вышнїй промыслъ, привърженостъ народна — всичко това бѣ нищо.

Освоителъ не задобива никакво историческо право. Сила на оржжие-то, или историческы лукавства има, ала никога нѣма правенъ резултатъ, тя быва логично слѣдствиѣ, ала никога не быва правно. Защо-то логика-та и право-то не идѫтъ всякога успорядно. Човѣкъ прави съвсѣмъ логично, кога-то испадне въ лоши обстоятелства, та дойде до тамъ да убие подобнаго